

El monacat femení al Berguedà: Santa Maria de Valldaura i Santa Maria de Montbenet

El 3 de gener d'enguany, quan estava redactant aquest article, em va arribar la notícia de la mort del Dr. Manuel Riu i Riu, ocorreguda un dia abans. Aquestes ratlles volen ser un sentit comiat amb un immens agraïment per tot el què el Dr. Riu em va ensenyar.

L'any 1966 el Dr. Manuel Riu rescatava de l'anonimat la història d'un monestir de monges cistercenques de la Berga medieval: Santa Maria de Montbenet. Amb l'estudi de l'escassa documentació que aquest cenobi ha llegat, conservada entre l'Arxiu de la Corona d'Aragó de Barcelona (ACA) i l'Archivo Histórico Nacional de Madrid (AHN), el Dr. Riu va poder reconstruir en bona part l'esdevenir del monestir de Montbenet quedant, però, algunes llacunes(1). Posteriorment, la troballa de nova documentació ha permès omplir alguns d'aquests buits (2).

El monestir de Montbenet neix d'una escissió del de Santa Maria de Valldaura(3), a Olvan, fundat oficialment el 1241 encara que documents anteriors citen l'existència al lloc d'una incipient comunitat femenina. Poc resta del monestir, només una església romànica i una casa totalment reformada. Al costat de l'església hi ha un espai conegut amb suggestiu nom de "*feixa dels claustres*"; una excavació del conjunt segurament ens aportaria noves dades a afegir a la seva història.

La comunitat de Valldaura sota els abadiats successius de Centella, Eliarda d'Anglesola, Blanca de Berga i Marquesa de Guàrdia; amb la protecció dels senyors del lloc, els Portella, i les donacions de nobles i fidels va poder sobreviure en aquell allunyat lloc durant uns cent anys. El 1325, sota l'abadiat de Cecília de Cartellà,

la pobresa del cenobi comença a fer-se evident i s'han de buscar solucions. És en aquest sentit que hem d'entendre l'inici del desmantellament de la comunitat, un exemple del qual veiem el 18 de setembre de 1325, quan, des d'Avinyò, el papa Joan XXII ordena que dues monges de Valldaura es traslladin al monestir de Vallbona de les Monges per alleugerar així les despeses d'aquell. La causa és clara i no deixa dubte: "*quod idem monasterium paupertate oppressum existit*".

Però es van haver de prendre mesures més dràstiques: començar a pensar en portar el monestir a un lloc més ric i segur. I aquest lloc era la vila més propera, Berga. L'abadessa Cília ho va proposar a les autoritats berguedanes.

Santa Maria de Valldaura. ARXIU ARB

El 17 de febrer de 1327 es va reunir el consell general de la vila de Berga al lloc acostumat, la capella de Sant Pere de Caors, i allà es va oferir a les monges un lloc ampli i suficient per edificar el seu nou monestir. El document que dona fe d'aquests acords també concreta com i on s'ha d'aixecar el nou cenobi: es construirà al lloc dit "*Dels Palomers*"; ha d'estar envoltat per una tàpia i prop seu no hi ha d'haver cap altre edificació; dins el clos tancat s'hi ha de construir el claustre i, al seu voltant, l'església amb campanar i campana, la sala capitular, el dormitori, el refector, el locutori, el celler i la cuina. També dins la clausura però en una altra casa hi havia d'haver la infermeria amb cuina, rebost refector i dormitori propis. Un tercer edifici havia de fer, entre altres, les funcions d'hospederia, abrigar les estances particulars de l'abadessa i, si es volia, disposar de deu o dotze cel·les per les monges. Al monestir no hi podia faltar un hort, amb suficient aigua per regar-lo, i el cementiri. Tot el conjunt havia de tenir poques finestres, i les que hi haguessin, tancades amb fortes reixes de ferro. A més d'aquests acords, la Universitat de Berga promet a les monges la franquesa de determinats pagaments i la defensa dels seus drets, tant enfront el rector de Berga com dels Portella, descontents amb el trasllat del monestir a Berga.

Finalment, el document concreta que Cília i la seva comunitat esperarien fins un any el permís per fer el trasllat i, una vegada obtingut, els autoritats berguedanes comprarien el pati i s'iniciaria la construcció del nou monestir. Fins la finalització de les obres les monges residirien al palau de Berga.

El proper pas serà obtenir el permís

eclesiàstic, primer de les autoritats de l'orde del Císter, després, del bisbe d'Urgell.

A principis de gener de 1328, Pere i Ramon, abats dels monestirs de Santes Creus i d'Escarp respectivament, eren al Berguedà per conèixer la situació de primera mà. Van visitar el monestir de Valldaura i van rebre les súpliques de l'abadessa i algunes monges perquè autoritzessin el trasllat de la comunitat a Berga; van rebre les queixes dels Portella, que s'hi oposaven, per boca de Marquesa de Portella, muller de Pere de Fonollet i, finalment, van visitar el lloc que les autoritats berguedanes proposaven per edificar-hi el nou monestir. El seu veredict va ser clar: desestimar les objeccions dels Portella; autoritzar el trasllat perquè el lloc proposat pels berguedans era òptim i, finalment, comminar el bisbe d'Urgell, Arnau de Lordat, a enviar un capellà a Valldaura per tenir cura dels feligresos del lloc.

L'obtenció del permís del bisbe d'Urgell va ser molt més complicat. Entre el 2 i el 7 de maig de 1328, Jaume Rotllan, procurador del monestir de Valldaura va entrevistar-se amb el bisbe en la casa que aquest tenia a Puigcerdà. El resultat va ser desfavorable: va negar-se a donar permís pel trasllat argumentant que una part de la comunitat de Valldaura, encapçalada per la seva priora, s'hi oposaven i havien presentat una reclamació que ell havia d'estudiar. La controvèrsia entre el procurador de Valldaura i el bisbe d'Urgell encara va durar temps: n'és testimoni un document datat el 16 novembre de 1328 on encara es pot trobar la súplica per al trasllat del procurador i la negativa del bisbe.

Poc després, el 9 de gener de 1329, els cònsols de Berga començaven els tràmits

per a la compra del pati on s'havia d'edificar el nou monestir amb el nomenament de quatre persones (Bartomeu Cardona, Ramon Gilabert, Mateu Juncà i Guillem de Padrinyà) perquè taxessin l'espai estipulat i que incloïa un horti i un colomer propietat de Jaume d'Alou i una terra i una vinya de Ramon de Canals. La valoració va ser 3000 i 2000 sous barcelonesos, respectivament.

La qüestió del trasllat del monestir de Valldaura a Berga va arribar fins el rei. Efectivament, Alfons el Benigne s'hi posicionarà a favor. Ho farà en un document dat a Tortosa el 27 de setembre de 1331 (4) i, sobretot, el 20 de maig de 1333 (5), quan per ajudar el monestir que properament s'havia de traslladar a Berga, li concedeix permís per construir i explotar en emfiteusi dos forns, un de coure pa i l'altre de cuinar. El monestir haurà de pagar un morabetí de cens cada any per Nadal i deu sous barcelonesos anuals pel guany.

Entre disputa i disputa, quelcom havia canviat a Berga: l'any 1330 retornaven els franciscans a la vila després d'una primera i frustrada fundació feta uns cent anys abans, vers el 1239.

El primer punt de fricció entre les comunitats franciscana i cistercenca va ser que les cases que havien sigut propietat dels framenors arran de la fundació del convent berguedà a mitjans segle XIII havien passat, en abandonar aquests la vila, a mans del monestir de Valldaura per donació feta pels Berga.

Segueixen uns anys en els quals la documentació sembla indicar un conflicte entre franciscans i cistercenques pel lloc on havien d'edificar llurs monestirs, conflicte que, segurament, va alentir les dues construccions. L'arrel del problema

sembla ser la proximitat de les edificacions. Passem a veure-ho.

El juny de 1334 la qüestió del trasllat de les monges a Berga i la construcció del nou monestir encara no estava resolta: en una nova reunió a la capella de Sant Pere de Caors, en presència del batlle reial, Ramon d'Olvan, i del seu assessor, els procuradors del monestir de Valldaura recorden als consellers de la vila els acords als quals s'havia arribat el 1327 i els insten a complir-los. Una de les queixes fa referència a que vora el nou monestir no hi podia haver cap edificació. Tot apunta, com ja hem dit, que la construcció del nou convent dels framenors posava en perill aquest acord. Més endavant ho corroborarem.

El 18 d'octubre de 1335, Alfons el Benigne reconeix Cília com a abadessa del nou Valldaura que s'està construint a Berga i posa el monestir, les seves persones i els seus béns sota la protecció reial. Qui contravingui el seu mandat haurà de pagar una pena de 1000 morabetins d'or.

Amb aquest reconeixement, el rei vol tranquil·litzar els ànims de les dues comunitats? No oblidem que Alfons el Benigne era patró del convent berguedà i en va ser el seu màxim valedor. El rei va concedir als framenors un enorme espai on havien d'aixecar el seu convent, terreny que era al costat d'on les monges havien de construir el seu nou monestir.

El 4 d'abril de 1336 es fa evident la problemàtica de la proximitat entre el convent franciscà i el monestir cistercenc. Després de les pertinents discussions, es va arribar a uns acords, signats per les dues comunitats. Formaven la dels framenors: Pere Fuià (guardià), Ramon d'Estany (lector), Tomàs Pere (prior), Jaume de Montsec, Francesc Llaurador,

Pere de Matamala, Pere Burge, Francesc d'Hostals, Bernat Feliu i Berenguer de Mas. La de Valldaura era formada per: l'abadessa Cília, la sagristana Sança de Vilanova, la sotspriora Elisenda de Soler, la cantora Elisenda de Morera i les monges Esperta Pasqual, Alamanda Alemany, Alamanda de Santaeugènia, Esclaramonda de Tor, Francesca de Montagut, Constança Alemany, Agnès i Ermessenda de Montpalau, Simona de Montrodon, Saura Roma i Sibil·la de Besora. Les signants eren només una part de les monges de Valldaura, les que es traslladaven a Berga. Les altres restaven a Olvan i eren: Constança de Portella (abadessa), Timbors de Portella (priora), Elisenda de Castellar (sotspriora), Cília de Montcorb (sagristana), Timbors de Queraltó (cantora), Sança de Fàbrica, Cília de Santaeugènia, Esclaramonda de Reig, Francesca de Montagut i Guillema de Montcorb.

Els acords suara esmentats buscaven garantir la clausura de les dues comunitats. Primerament, els framenors renunciaven a una part del terreny que Alfons el Benigne els havia concedit i, a canvi, rebien 8000 sous barcelonesos a cobrar en terminis durant quatre anys. L'espai, objecte de la renúncia, passava a mans del nou monestir femení. Les monges es comprometen a no fer un terrat pla ni cap construcció des de la qual es pugui veure els frares, ni finestres ni portes vers el seu convent i les que ara hi havia hauran de ser tapiades abans de Tots Sants. També es comprometen a que el so de la campana que posaran a la seva església no molesti els sermons del convent. Els frares, per la seva part, es comprometen a no fer finestres ni portals vers el monestir.

Aquest és el darrer escull per la implantació a Berga i en el mateix moment de dues noves fundacions, el convent de Sant Francesc i el monestir de Santa Maria de Montbenet, que sabem que eren molt a prop l'un de l'altre, fet que situa el monestir femení a la zona de Pinsania, ubicació que fins ara desconexíem.

Santa Maria de Montbenet o dels Palomers és el nom que va prendre el nou monestir berguedà que degué veure arribar les monges vers el 1338. Dos anys després, el 1340, possiblement el 28 d'abril, es deixava resolta la distribució dels béns entre Valldaura i Montbenet, en un document desconegut fins ara (6). El primer es quedava amb Solanelles (a l'actual municipi de Prats del Rei), Sant Domí (ara municipi de Sant Guim de Freixenet), el mas de les Planes (Santa Maria de Matamala) i una part de l'oli de Caldes de Montbui (7). I el segon: Rotgers

(Borredà, Berguedà); Puigdemager (ara municipi de Prats del Rei); els masos de Puiganyer, de Fàbrica i d'en Larer i altres béns a la parròquia de Berga; dues parts de l'oli de les basses de Caldes de Montbui; els drets i censos que es rebien del Cint i de Manresa i tot allò que Montbenet

Monja Beneta

havia rebut del rei Alfons el Benigne i de la Universitat de la vila de Berga.

Mentre la nova fundació berguedana prospera, el monestir mare va iniciar una decadència que el portarà, el 1399, a traslladar-se a Manresa on, amb el mateix nom de Santa Maria de Valldaura i amb molt poques monges, va sobreviure fins el 1461.

Però, continuem amb la història del monestir berguedà. Després d'uns 30 anys de la seva fundació es va generar un greu problema: el monestir estava en la trajectòria de les muralles que s'estaven construint i que havien d'envoltar Berga. El rei Pere el Cerimoniós, assabentat de la qüestió, feu encarregar de les obres, el capità Ramon de Julla, perquè determini o bé modificar el traçat dels murs o bé enderrocar el monestir. Es decideix això darrer i entre novembre de 1376 i febrer de 1377 el monestir de Montbenet s'enderroca. En compensació pel gran dany causat i per la compra dels materials d'enderroc per a ser utilitzats en la construcció de les

muralles, l'abadessa Brunissenda de Besora va rebre de la Universitat de Berga 20.000 sous barcelonesos. D'aquests, 7000 sous serien pagats immediatament per tal de construir un nou edifici i els 13000 restants en terminis de 2000 sous per any al llarg de sis anys i mig.

Serà en aquest moment quan apareix la figura d'Arnau de Carbesí, un clergue de Barcelona amb orígens i relacions familiars al Berguedà. Arnau era, a més de clergue, jurista i almoïner (8) del rei Pere el Cerimoniós qui, entre els anys 1370 i 1377, li havia concedit permís per comprar terrenys a Berga per edificar un monestir. L'any 1377, Arnau de Carbesí havia començat a edificar un monestir sota la invocació de la Mare de Déu de la Humilitat al lloc anomenat Les Canals i serà en aquest lloc on sojornaran un temps les monges de Montbenet en ser deruït el seu monestir. Però aquesta no seria una destinació definitiva i, potser perquè aquell no era un lloc adequat per fer-hi vida unes dones dedicades a Déu, Brunissenda va creure oportú buscar un nou emplaçament. El trobarà al convent que l'orde de l'Hospital de Jerusalem tenia a Berga, al sud de la vila, a l'actual plaça de Sant Joan.

Es canviaran els plans i l'abadessa Brunissenda, el 14 de juliol de 1378, comprava als comanadors de l'Hospital, per 4950 sous barcelonesos, la casa que dita ordre tenia a Berga que disposava, també, d'una església amb molts altars, segon concreta la documentació. La propietat comprada afrontava: per davant, amb el carrer Major, on hi havia les cases de Jaume Soler, del mercader Jaume Palau i de l'hostaler Pere Riera; per darrera, amb les cases del teixidor Bernat de Puig, de Pere de Miralles i del sastre Pere Oliva; a sol ixent, amb el camí que va del carrer del Corral al carrer Major i amb les cases de Pere Cortines, d'Arnau Perpinyà, de Pere d'Om i del prevere Guillem de Sant Elies o capella de Sant Tomàs i amb el camí públic que travessa dels patis de dita casa a la del difunt Pere Montaner; a ponent, amb el camí públic que va a la casa del Pujol de las Tias.

Aquestes afrontacions situen el límit occidental de la casa dels Hospitalers en l'actual carrer Puigreig on, segons la documentació, hi ha la capella de Sant Tomàs. S'ha de relacionar aquesta capella amb la casa que hi ha tocant al carrer Major que presenta una interessant porta adovellada i un cuidat aparell?

Tres mesos després, el 13 d'octubre, quan possiblement Arnau de Carbesí ja era mort,

Església del monestir de Sant Pere de la Portella. ARXIU ARB

el bisbe d'Urgell canvia la destinació d'un llegat d'aquest de 1300 sous per edificar la seva fundació de les Canals per obres a Sant Joan, la nova seu del monestir de Montbenet. La documentació també esmenta que havia de presidir l'altar major de l'església de Sant Joan un quadre de la Mare de Déu de la Humilitat, possiblement en recordança del monestir d'Arnau de Carbesí que mai no es va acabar de construir.

La bona situació espiritual i econòmica de Santa Maria de Montbenet va continuar fins finals del segle XV essent hereves de Brunissenda de Besora en el càrrec d'abadessa Margarida d'Avià i Andreuaça Lavinera. En començar el problema regia el monestir Violant del Pujol. Isabel d'Heredia, Francina d'Oluja, Agnès Domènech i Beatriu ses Cases en seran les darreres abadesses.

La segona meitat del segle XV seran temps difícils per Catalunya, amb la culminació de la crisi que s'havia iniciat un segle enrere. Com a colofó de tots els mals esclatarà una guerra civil (1462-72) que sumirà el país en el desgavell i la misèria.

El nostre monestir no en serà aliè i el 1475 comencem a sorgir problemes. Un escrit del rei Joan II dirigit als consellers de Berga i a la regent del monestir, Violant del Pujol, ens informa que perillaven els béns monàstics. La causa la trobem en el monestir manresà de Valldaura. Abans hem explicat que, una vegada traslladat

a Manresa, el monestir de Valldaura es va extingir el 1461 però no desaparegué ja que va passar a mans de la branca masculina del Cister, o sigui, es va convertir en un priorat de Poblet. Com a tal va restar a l'antic monestir fins el 1465 quan aquest va ser enderrocat i els monjos es van traslladar a l'església de Sant Pau Ermità. El priorat es va mantenir fins el 1699 i un any després va ser venut als jesuïtes.

Bé, doncs, en els anys immediatament posteriors a la guerra civil catalana, un monjo de Poblet, fra Cuello, argüint que en l'acord de partició dels béns fet arran de l'escissió de Valldaura, constava que si un dels monestirs desapareixia les seves rendes passessin a l'altre. Però, qui era aquest fra Cuello? El seu nom era Joan Payo Coello i va ser abat de Poblet entre els anys 1480 i 1498. A més, també va ser almoïner de Ferran el Catòlic i persona de la seva confiança.

Havia desaparegut Montbenet perquè, en compliment de l'acord esmentat, les seves rendes passessin al de Manresa? Un document, dat a Poblet el 23 de febrer de 1460, així ho sembla indicar. En aquesta data l'abat de Poblet, a instàncies del Visitador i Reformador del Cister a la corona d'Aragó, sentenciava l'extinció del monestir de Valldaura i, possiblement, del de Montbenet i la seva transformació en priorats masculins. El document afegeix que, per les súpriques dels consellers de Berga i dels Cardona, comtes de les

Muntanyes de Prades, es va evitar l'extinció del de Montbenet. En canvi, sí que es va extingir el de Manresa. Explicaria això, el fet que entre els abadiats d'Andreuaça Lavinera i Isabel d'Heredia Montbenet no tingués abadessa sinó regent en la persona de Violant del Pujol?

Explicaria també l'ocorregut el 15 de juny de 1475, quan Joan II revoca l'ordre per ell donada de traspassar les rendes d'un monestir a l'altre (9). Què havia passat? Doncs que argüint l'extinció de Montbenet, fra Cuello n'havia obtingut les rendes.

Però els consellers de Berga i la regent del cenobi Violant del Pujol no es van estar quiets i van escriure al rei explicant la situació: que el monestir de Montbenet continuava existint i que fra Cuello: *"no solament se ocuparia les rendes del dit monestir de Manresa mes encara treballa e se sforça voler destruir e ocuparse les rendes e drets del dit monestir de Berga en manera que romanga erm e desert"*. Joan II, en saber la realitat, reconeix la súplica dels berguedans *"com a justa per observacio de les dites constitucions i altres sospenent permanentment e hagut per sospes lo effecte de la dita provisio de nostra cort obtinguda per lo dit fra Cuello"*.

Aquest problema va ser superat però la situació econòmica del monestir de Montbenet no era bona. Així ens ho demostra el fet que, el 22 de setembre de 1481, el rei Ferran el Catòlic, entristit per l'extrema misèria del monestir i perquè n'era abadessa Isabel d'Heredia que procedia de la cort de la reina mare Joana Enríquez, concedí al cenobi les rendes de l'impost que es pagava per transitar pels camins, una mena de peatge conegut amb els noms de dret de "barra" o de "bústia".

El 23 de juliol de 1484 Francina d'Oluja va ser nomenada abadessa de Santa Maria de Montbenet.

La vida del monestir s'anà apagant en els darrers abadiats d'Agnès Domènech i Beatriu Sescases.

El 31 de desembre de 1530 fra Tomàs, en qualitat de delegat de l'abat Pere Queixal de Poblet, va visitar el monestir de Montbenet. L'acte que se'n va escriure, que curiosament canvia el nom de Montbenet pel de Vallmaries, ens permet saber que només hi havia una monja i que el cenobi rebia unes rendes anuals consistents en: 34 lliures i 6 diners; 18 lliures de cansalada; 10 gallines; una lliura i mitja de cera i una càrrega de civada.

Uns trenta anys més tard, s'escriu un dels ja darrers episodis de la història del monestir berguedà. El 15 de març de 1568, l'abat de Poblet, Joan de Guimerà,

va visitar Montbenet. Allà l'esperaven el rector de Santa Eulàlia, el batlle, el veguer i els prohoms que li explicaren que el monestir estava completament arruïnat, tant econòmicament com espiritualment, a causa de la vida escandalosa que portaven les dues úniques residents al·loc, una monja i una novícia. Els berguedans van demanar a l'abat que traslladés les monges a un altre monestir i que convertís Montbenet en un priorat de Poblet, i fes venir monjos que hi mantinguessin el culte.

I, efectivament, això és el que va passar. Santa Maria de Montbenet és va convertir en Sant Joan de Berga, un priorat de Poblet. I aquesta situació va continuar fins el 1699 quan, per eixugar el dèficit de Poblet, l'abat Josep Rosés es va vendre a carta de gràcia, entre altres priorats, el de Sant Joan de Berga.

El comprador va ser l'abat del monestir de Sant Pau del Camp de Barcelona que, en aquells moments, també ho era de Sant Pere de la Portella. L'acta concreta que la venda es va fer per 3630 lliures i que incloïa: el conjunt de Sant Joan de Berga (unes cases, dos horts i l'església);

el dret de "barra", conegut vulgarment com dels Passatges, que el prior rebia de Berga i el seu terme; totes les propietats de l'antic monestir olvanès de Valldaura, amb l'església de Santa Maria i els drets que aquest rebia, entre els quals els de la quadra de Matamala; i, finalment, l'antic dret sobre les basses de Caldes de Montbui.

Així, a principis del segle XVIII, s'acaba la vida del priorat pobletà de Sant Joan de Berga, hereu de Santa Maria de Montbenet, hereu, a la seva vegada, de Santa Maria de Valldaura. Entre tots comptabilitzen, aproximadament, uns 500 anys de vida monàstica berguedana.

Notes

- 1 Manuel RIU i RIU (1966). Santa Maria de Montbenet. Notes documentals d'un antic monestir cistercenc de monges radicat a Berga. Edicions del Museu Municipal de Berga. Berga.
- 2 Darrerament, l'historiador berguedà Josep Busquets va donar a conèixer un conjunt de notícies inèdites sobre aquest monestir. Veure: Josep BUSQUETS CASTELLA (2011): Montbenet, el primer monestir femení de Berga a *L'Erol*, número 106, pàgs. 19-25.

3 Per tot el referent a aquest monestir, tant la documentació com el relat històric, veure: Montserrat OBIOLS BOU (2005). *El Monacat femení en la Catalunya medieval: Santa Maria de Valldaura (1241-1399)*. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona. <http://www.tdx.cat/TDX-0419106-093302>.

4 ACA. Cancelleria. Alfons el Benigne. Registre 448, foli 51.

5 ACA. Cancelleria. Alfons el Benigne. Registre 486, foli 107r.

6 AHN. "Copia de escrituras de las posesiones del monasterio cisterciense de Nuestra Señora de Poblet (Tarragona) en "Tortosa, Benifazá, Peñíscola y Xerta", y en "Berga, Castelló de Ampurias, Ports de Paguera y altres, Vallaura prop Berga y Vallaura prop de Manresa". Siglo XII-XVIII". Códices, L.1209, sense foliar.

7 El 30 de setembre de 1275 Jaume I havia concedit al monestir de Valldaura dues somades d'oli, mesura de Barcelona, a cobrar dels drets que el monarca tenia en la bassa de l'oli de Caldes de Montbui. La donació va ser ratificada per Alfons el Franc el 1285.

8 L'almoier reial era l'encarregat d'administrar i distribuir les almoines que feia el rei.

9 ACA. Cancelleria. Joan II. Registre 3390, foli 25r-26r.

M. Dolors Santandreu Soler

Ctra. Sant Fruitós, 32 - bxs.

Tel. 93 821 45 90

Fax 93 821 45 91

08600 Berga

PLANA
a s s e s s o r i a s . l

[Vilà - Papereria i Oficina]

Material d'oficina
Material escolar
Mobles d'oficina
Informàtica
Regal

GRUP **ofi experts**

Passeig de la Indústria 30 · 08600 Berga · tel. 93 8211848 · papvila@ofitexperts.es www.vilaoficines.cat